

Een grote meerderheid van de gemeenteraad heeft steeds kritisch gestaan over de aanpak van het College van B&W van de energietransitie. De grote vraag is of eenzelfde standpunt wordt ingenomen bij de verdere uitrol van de plannen bij de regionale samenwerking warmte Leidse Regio. In deze plannen staan de bewoners buiten spel. Zij worden slechts gezien als klanten voor een regionaal warmtenet. In de praktijk ronselt de gemeente klanten voor commerciële monopolisten. TegenGas Merenwijk heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid van inspraak tijdens de bijeenkomst van de Commissie Stedelijke Ontwikkeling op 7 december. Verschillende leden van de commissie hebben n.a.v. de inspraak gerichte vragen gesteld die duidelijk aangeven dat er bij de bespreking van het college voorstel in de Raad op 14 september amendementen en moties zullen worden ingediend.

TegenGas Merenwijk is een breed gedragen Burgerinitiatief in dit groene deel van de stad. Een wijk met veel kennis en deskundigheid. Daarvan maakt de gemeente tot nu toe geen gebruik. Die bouwt liever op zeer duur betaalde rapporten van consultants en adviesbureaus. Die zijn natuurlijk wel beter op uitkomst te sturen. De eigen inwoners hebben dan het nakijken. Zo wachten wij al meer dan twee maanden op een Startnotitie voor het Wijkuitvoeringsplan om de bewoners stem en inbreng te geven. Blijkbaar zijn er andere prioriteiten. Wij zijn zeker geen complotdenkers of "alleen maar tegen". Integendeel. Wij willen adequate oplossingen voor bewoners waarbij de bewoners zelf bepalen hoe zij in hun energie willen voorzien. En dan wel een totaaloplossing in plaats van achterhaalde, beperkte en kostbare techniek te leveren door een monopolist in het zadel geholpen door ons eigen gemeentebestuur. TegenGas Merenwijk wil Inspraak weer echt inhoud geven en niet slechts een vinkje zijn in een bureaucratisch proces.

Bewoners buiten spel

Bewoners en eigenaren willen nu weten waar ze aan toe zijn en wat de kosten van het nieuwe warmtesysteem zijn. In Denemarken en Finland, waar de warmtetarieven één derde zijn van die in Nederland, mogen pas warmtenetten worden aangelegd als er een duidelijke indicatie is van de tarieven, zodat iedereen van te voren weet of het aanbod aantrekkelijk is.

Hier gebeurt de feitelijke besluitvorming over de energietransitie sluipenderwijs in het programma Warmte Leidse Regio en vooral achter de democratische gordijnen. Dat blijkt uit het voorstel dat de raad heeft ontvangen. Het is alleen regionaal warmtenet, regionaal warmtenet. Onbegrijpelijk. De energietransitie komt nooit tot stand via de achteruitkijkspiegel, maar alleen door met elkaar vooruit te denken en te handelen en aan bewoners en eigenaars een centrale positie te geven.

Bewoners slechts klanten

De samenwerking Warmtetransitie Leidse Regio zorgt voor de levering van uitsluitend warmte. Daar ligt namelijk het commercieel belang van de grote warmteleveranciers. De gemeenten gaan op pad om voor hen klanten te werven (Ronselen is nog een juistere benaming). Bewoners en eigenaars worden daarmee gedwongen in de rol van warmte-klanten van een monopolist. Aan eigen collectieve initiatieven en individuele oplossingen wordt helaas geen aandacht besteed. Keuzevrijheid van bewoners en eigenaars wordt daarmee een wassen neus.

De gemeente Leiden wil maar één ding en ik citeer 'het op voldoende schaal, en met voldoende snelheid door gemeente ontwikkelen van de vraag naar collectieve warmte in het kader van de gemeentelijke wijkaanpak een belangrijke voorwaarde.' De gemeente gaat klanten werven voor een regionet! Wij worden daarmee gedegradeerd tot klant. Ik zou zeggen, gemeenteraad houdt vast aan uw uitspraken van maart vorig jaar. De keuzevrijheid van bewoners en eigenaars is dan geen wassen neus meer. Dan is ook het grote

gevaar geweken dat Wijkuitvoeringsplannen een louter top-down exercitie zijn. Het draagvlak voor de energietransitie verdwijnt achter de horizon en daarmee ook het beperken van de opwarming van de aarde.

Het uitrollen van de loper voor monopolisten

In het voorstel van B&W wordt rijkelijk gestrooid met het begrip 'Open Regionaal Energiesysteem'. Regionale warmtebronnen kunnen worden aangesloten op een regionale infrastructuur, zo wordt gesteld. Een multi-bronnen-aanpak moet de indruk wekken dat de bewoners een keuzemogelijkheid voor deze bronnen zouden hebben. Dat is geenszins het geval, want de gemeente gaat zogenoemde kavels voor de warmtenetten in wijken op de markt brengen. De gelukkige winnaar wordt tegelijkertijd de monopolist voor de bewoners in die wijk. De gemeente rolt lopers uit voor monopolisten.

TegenGas wil

De garantie van keuzevrijheid voor bewoners en eigenaars bij de energietransitie. Daarbij hoort tijdige en transparante informatie over prijzen en tarieven naar Deens en Fins voorbeeld en een concrete ondersteuning van wijkinitiatieven. Echt moeilijk kan dat ook niet meer zijn daar de VNG een duidelijke richtlijn heeft uitgegeven die een heldere kostenberekening mogelijk maakt. Bewoners en eigenaars zouden moeten worden ontzorgd, ook wanneer zij voor individuele oplossingen kiezen. Daarvoor zijn collectieve voorzieningen noodzakelijk, zoals voldoende capaciteit van het elektriciteitsnetwerk en opslag van energie. Zoals eerder door de raad besloten, is handhaving van de gasinfrastructuur noodzakelijk om het gebruik van groene gassen en waterstof voor de toekomst niet uit te sluiten. Wij pleiten voor een volwaardige positie van bewoners en eigenaars bij het opstellen van plannen, de voorbereiding van besluiten en de besluitvorming.

We hebben er al vertrouwen in dat de raad het voorstel van het college op deze punten zal amenderen. Vervolgens is het een open vaag of het college dit serieus neemt en haar beleid aanpast of gewoon doorgaat op de monopolielijn van het regionale warmtenet. De bewoners zullen de handelswijze van het college zeker kritisch blijven volgen en hun stemgedrag daardoor me laten bepalen.

Cent van Vliet (06-13577348)